

1. Εμπέδωση προϋπαρχουσών γνώσεων/ δεξιοτήτων

- Γνωριμία - Επεξήγηση Πλαισίου Μάθησης
- Οφέλη ενασχόλησης με το τραγούδι

Βασικά στοιχεία που αφορούν στον ρυθμό, τη μελωδία, την αρμονία και την υφή (όπως αυτά ορίζονται από τον προγραμματισμό των προηγούμενων τάξεων - «μαξιλαράκια»), μέσα από δραστηριότητες τραγουδιού, εκτέλεσης, ακρόασης και αυτοσχεδιασμού

Εκπαιδευτικό Υλικό: Τραγούδια, μουσικά έργα και παρτιτούρες ποικίλων μουσικών στιλ, επιλογής του/της εκπαιδευτικού

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι
<i>Oι μαθητές και μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>		<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες</i>	
ΑΚΡΟΑΣΗ 1. Να αναπτύξουν τις ακουστικές τους δεξιότητες, ως μια διαδικασία ακουστικής σκέψης	1.2 ανακαλούν στη μνήμη τους μουσικά σχήματα και, στη συνέχεια, να τα αναπαράγουν 1.3 περιγράφουν μουσικά σχήματα 1.5 συσχετίζουν τον παραγόμενο ήχο με την παρτιτούρα του (γραφική και συμβατική) και οπτικοποιούν νοερά στο μυαλό τους την παρτιτούρα μιας μελωδίας που έχουν ακούσει	<ul style="list-style-type: none"> • Ακολουθία και σειρά του μουσικού υλικού (π.χ. α-β-α) • Ακουστική μνήμη • Φράση (π.χ. α, β, κ.ο.κ.) • Ομοιότητες, επαναλήψεις (π.χ. α-α) • Παραλλαγές (π.χ. α-α', α-α1) • Αντιθέσεις (π.χ. α-β) • Εναλλαγές: επαναλήψεις και αντιθέσεις • Ακουστική διάκριση (π.χ. α-β) • Ακουστική ταύτιση (π.χ. α-α, α1-α1) • Συμβατική παρτιτούρα • Γραφική παρτιτούρα • Εσωτερική ακοή 	3

ΤΡΑΓΟΥΔΙ 2. Να αποκτήσουν γνώσεις και διαδικασίες μουσικού γραμματισμού καταβάλλοντας συνειδητές προσπάθειες για την ερμηνεία τραγουδιών 3. Να συμμετέχουν σε φωνητικά σχήματα και να ερμηνεύουν τραγούδια σε διάφορους χώρους	2.3	τραγουδούν με αίσθηση της αρμονίας και της υφής	<ul style="list-style-type: none"> • μονόφωνα, απλά δίφωνα
ΕΚΤΕΛΕΣΗ 2. Να αποκτήσουν γνώσεις και να ακολουθούν διαδικασίες μουσικού γραμματισμού, μέσω της εκτέλεσης έργων πτοικίλου ρεπερτορίου	3.1	ακολουθούν τις οδηγίες του/της μαέστρου και να αναλαμβάνουν οι ίδιοι τον ρόλο αυτό	<ul style="list-style-type: none"> • Μουσική επικοινωνία με μαέστρο
ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 2. Να αναπτύξουν δεξιότητες αυτοσχεδιασμού	1.3	εκτελούν έργα με το αυτί	<ul style="list-style-type: none"> • Άτυπες Διαδικασίες Μάθησης
	2.1	ερμηνεύουν έργα από παρτιτούρα	<ul style="list-style-type: none"> • Ευρωπαϊκή σημειογραφία Ρυθμός - Μελωδία Αξίες: βλ. «μαξιλαράκια» Γ' Γυμνασίου Φθόγγοι: βλ. «μαξιλαράκια» Γ' Γυμνασίου Οδηγοί μελωδίας και αρμονίας <p>Αρμονία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συγχορδίες και μπορντούν: απλά, σπασμένα, σε διαφορετικά ύψη • Οστινάτι • Ισοκράτης: απλό, με διαφορετικά ρυθμικά σχήματα • Ερώτηση – απάντηση <ul style="list-style-type: none"> • Επεξεργασία ρυθμικών και μελωδικών σχημάτων μέσα από απλές διαδικασίες αποκλίνουσας σκέψης: Επανάληψη – Αντίθεση – Ανάπτυξη – Συνδυασμός – Ελαφρά τροποποίηση – Παραλλαγή • βλ. Β4 Δ.Ε. 2.1 Εκτέλεση

Πρότζεκτ 1: Μουσική Τεχνολογία

- Οριζόντιος Στόχος:** Τεχνολογικός γραμματισμός
- Τελικό Προϊόν:** Αρχείο ήχου (κολάζ)
- Εκπαιδευτικό Υλικό:** Υλικό για Εκπαιδευτικούς Μουσικής και Μαθητές/Μαθήτριες, Google Drive Γραφείου ΕΜΕ Μουσικής

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι
	<i>Oι μαθητές και μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες</i>	
ΑΚΡΟΑΣΗ 2. Να αξιοποιούν τις μουσικές τους γνώσεις για να κατανοούν ευρύ μουσικό ρεπερτόριο	2.1 εντοπίζουν ακουστικά και να περιγράφουν τα μουσικά χαρακτηριστικά ενός έργου 2.4 περιγράφουν τη σχέση της κοινωνίας με τη μουσική	<p>Χροιά</p> <ul style="list-style-type: none"> Παραγωγή του ήχου από πτοικίλες πηγές ο ακουστικός, ηλεκτρονικός και ψηφιακός ήχος ο ήχοι από το φυσικό περιβάλλον Οι λειτουργίες της μουσικής στην κοινωνία: Έκφραση συναισθημάτων αλλαγή κουλτούρας μέσω της διαχρονικής εκπαίδευσης 	5
ΤΡΑΓΟΥΔΙ 4. Να αναπτύξουν δεξιότητες αξιολόγησης μιας φωνητικής εκτέλεσης	4.2 εκφράζουν και να αιτιολογούν τα συναισθήματα και τις προτιμήσεις τους για την επιλογή ρεπερτορίου από διάφορα μουσικά είδη, στιλ και πολιτισμούς		
ΕΚΤΕΛΕΣΗ 5. Να αναπτύξουν διά βίου στάσεις μουσικού εκτελεστή	5.1 απολαμβάνουν την εκτέλεση μουσικής στην προσωπική τους ζωή και το στενό τους περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> Προσωπική δισκοθήκη και πνευματικά δικαιώματα των συντελεστών Οι λειτουργίες και η προσφορά της μουσικής εκτέλεσης στη ζωή του ανθρώπου, π.χ. ο ψυχική υγεία ο πνευματική εγρήγορση ο διασκέδαση 	
ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΣΥΝΘΕΣΗ 3. Να αναπτύξουν δεξιότητες σύνθεσης	3.5 Συνθέτουν χρησιμοποιώντας τη μουσική τεχνολογία	<ul style="list-style-type: none"> Ηχητικό υλικό (loops, ηχογράφηση φυσικών ήχων, ομιλίας, φωνής, μουσικών οργάνων) Τεχνικές ηχογράφησης Τεχνικές επεξεργασίας ήχου Τεχνικές ηλεκτρονικής σύνθεσης Μουσικά λογισμικά 	

Πρότζεκτ 2: Τηλεοπτική Διαφήμιση

- Οριζόντιος Στόχος:** Μουσική και άλλες Τέχνες: Μουσική και Τηλεόραση
- Τελικό Προϊόν:** Τηλεοπτική Διαφήμιση/Σποτ
- Εκπαιδευτικό Υλικό:** Υλικό για Εκπαιδευτικούς Μουσικής και Μαθητές/Μαθήτριες, Google Drive Γραφείου ΕΜΕ Μουσικής

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι
		Οι μαθητές και μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες
ΑΚΡΟΑΣΗ 1. Να αναπτύξουν τις ακουστικές τους δεξιότητες, ως μια διαδικασία ακουστικής σκέψης	1.4	ανταποκρίνονται άμεσα και με δημιουργικό τρόπο στη μουσική	• Μορφές ανάπτυξης μουσικού υλικού: ο Α-Α' (ελαφρά παραλλαγή) ο Α-Β (ερώτηση – απάντηση)
	2.4	περιγράφουν τη σχέση της κοινωνίας με τη μουσική	• Οι λειτουργίες της μουσικής στην κοινωνία, • Οι χώροι εκτέλεσης της μουσικής
ΤΡΑΓΟΥΔΙ 2. Να αποκτήσουν γνώσεις και διαδικασίες μουσικού γραμματισμού καταβάλλοντας συνειδητές προσπάθειες για την ερμηνεία τραγουδιών	2.5	τραγουδούν με μουσικότητα, εκφραστικά και αποδίδουν τα τραγούδια σύμφωνα με το ύφος του ρεπερτορίου που ερμηνεύουν	Έκφραση: • δυναμική: π.χ. <i>forte, piano, fortissimo, pianissimo, mf, mp, crescendo, diminuendo</i> • tempo: π.χ. <i>Largo, Allegro, Moderato, Presto, accelerando, ritardando, a tempo</i> • άρθρωση: π.χ. <i>legato, staccato</i> • το μουσικό στιλ του/της δημιουργού • ο συναισθηματικός χαρακτήρας και η διάθεση του τραγουδιού για κατάλληλη έκφραση
ΕΚΤΕΛΕΣΗ 4. Να αναπτύξουν δεξιότητες αξιολόγησης μιας μουσικής εκτέλεσης	4.1	σχολιάζουν κριτικά τις εκτελέσεις δικών τους δημιουργιών καθώς και άλλων συνθετών, χρησιμοποιώντας τις μουσικές τους δεξιότητες και γνώσεις	Χαρακτηριστικά μουσικών κριτικών, π.χ. ο επώνυμη ο καλοπροαίρετη ο αντικειμενική και χωρίς προκαταλήψεις ο τεκμηριωμένη και εμπεριστατωμένη ο έμφαση στο λάθος της εκτέλεσης και όχι, προσωπικά, στον/στην ερμηνευτή/ερμηνεύτρια ο προσωπικές προτιμήσεις και απόψεις του μαθητή-μαθήτριας/μουσικοκριτικού

ΣΥΝΘΕΣΗ**3. Να αναπτύξουν δεξιότητες σύνθεσης**

	3.1	Εφαρμόζουν στάδια της δημιουργικής διαδικασίας για να συνθέσουν συνειδητά και στοχευμένα οργανωμένο έργο	Δημιουργική διαδικασία Παραγωγή ιδεών Οργάνωση Εξερεύνηση - πειραματισμός Προσχέδιο Αναθεώρηση - Επεξεργασία – Επανασχεδιασμός Παρουσίαση Αναστοχασμός
	3.6	Συνθέτουν συνδέοντας τη μουσική με άλλες τέχνες και πολυμέσα (multimedia)	<ul style="list-style-type: none">• Αλληλεπίδραση μουσικής και στίχου στο τραγούδι<ul style="list-style-type: none">○ Ρυθμός λόγου○ Προσωδία○ Μελισματικός χαρακτήρας – συλλαβικός χαρακτήρας○ 'Υφος στίχου και μουσικής, Word-painting

Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ
(δ.π. 15)

Πρότζεκτ 3: Μουσική και Τεχνητή Νοημοσύνη

- Οριζόντιος Στόχος:** Σύγχρονες Ψηφιακές Τέχνες
- Τελικό Προϊόν:** Σύνθεση κινηματογραφικής μουσικής με τη χρήση λογισμικού τεχνητής νοημοσύνης
- Εκπαιδευτικό Υλικό:** Υλικό για Εκπαιδευτικούς Μουσικής, Μαθητές και Μαθήτριες, Google Drive Γραφείου ΕΜΕ Μουσικής

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι
		Οι μαθητές και μαθήτριες να είναι σε θέση να:	
ΑΚΡΟΑΣΗ 1. Να αναπτύξουν τις ακουστικές τους δεξιότητες, ως μια διαδικασία ακουστικής σκέψης 3. Να ακολουθούν διαδικασίες ενεργητικής ακρόασης και να χρησιμοποιούν τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκομίζουν σε δικές τους εκτελέσεις και δημιουργίες	2.2 να συσχετίζουν τα στοιχεία της μουσικής ενός έργου με την παρτιτούρα του 3.1 να εντοπίζουν τη σχέση μεταξύ των στοιχείων της μουσικής , χρησιμοποιώντας κατάλληλη μουσική ορολογία	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες <ul style="list-style-type: none"> Τα χαρακτηριστικά των στοιχείων της μουσικής ενός έργου (βλ. Β4, ΔΕ 2.1 Ακρόασης) Παρτιτούρα - Σημειογραφίες: γραφική, ευρωπαϊκή, ποικίλων πολιτισμών (βλ. Β4, ΔΕ 2.1 Εκτέλεσης) Η αλληλοεξάρτηση των κομβικών χαρακτηριστικών των στοιχείων της μουσικής 	6
ΤΡΑΓΟΥΔΙ 4. Να αναπτύξουν δεξιότητες αξιολόγησης μιας φωνητικής εκτέλεσης	4.1 σχολιάζουν κριτικά φωνητική ερμηνεία δική τους ή άλλων κάνοντας εισηγήσεις για βελτίωση	<ul style="list-style-type: none"> χρήση κατάλληλης ορολογίας για την ερμηνεία τραγουδιού συλλογιστικές δεξιότητες ικανότητες – κλειδιά 2ου αιώνα: διατύπωση υποθέσεων, προβλέψεων, εισηγήσεων. 	

<p>ΕΚΤΕΛΕΣΗ</p> <p>5. Να αναπτύξουν διά βίου στάσεις μουσικού εκτελεστή</p> <p>ΣΥΝΘΕΣΗ</p> <p>3. Να αναπτύξουν δεξιότητες σύνθεσης</p>	<p>5.1 απολαμβάνουν την εκτέλεση μουσικής στην προσωπική τους ζωή και το στενό τους περιβάλλον</p> <p>3.5 Συνθέτουν χρησιμοποιώντας τη μουσική τεχνολογία</p> <p>3.6 Συνθέτουν συνδέοντας τη μουσική με άλλες τέχνες και πολυμέσα (multimedia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Νέες κυκλοφορίες έργων και μουσικών εκτελέσεων • Οι λειτουργίες και η προσφορά της μουσικής εκτέλεσης στη ζωή του ανθρώπου <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές ηλεκτρονικής σύνθεσης • Μουσικά λογισμικά <ul style="list-style-type: none"> • Πολυθεματικά - πολυμεσικά projects • <u>Μουσική και χορός</u> 	
--	---	--	--

Πρότζεκτ 4: Τα Επαγγέλματα της Μουσικής Βιομηχανίας

- Οριζόντιος Στόχος:** Επιχειρηματικότητα
- Τελικό Προϊόν:** Διεξαγωγή Μουσικής Συναυλίας
- Εκπαιδευτικό Υλικό:** Υλικό για Εκπαιδευτικούς Μουσικής, Μαθητές και Μαθήτριες, Google Drive Γραφείου ΕΜΕ Μουσικής

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι
	Oι μαθητές και μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες	
ΑΚΡΟΑΣΗ 4. Να αξιολογούν έργα άλλων συνθετών καθώς και δικά τους	4.1	σχολιάζουν κριτικά τη σύνθεση και εκτέλεση έργων άλλων μουσικών, διατυπώνοντας εμπειριστατωμένα και με σεβασμό την άποψή τους	<ul style="list-style-type: none"> Κριτήρια αξιολόγησης (ποσοτικά και ποιοτικά), που αφορούν στα χαρακτηριστικά της εκτέλεσης και της σύνθεσης ενός έργου Η προσφορά ενός έργου στην εξέλιξη της μουσικής Περιγραφικός σχολιασμός, μουσικοκριτική Έντυπη και ψηφιακή μουσική δημοσιογραφία: στήλη, άρθρο
ΤΡΑΓΟΥΔΙ 4. Να αναπτύξουν δεξιότητες αξιολόγησης μιας φωνητικής εκτέλεσης	4.2	εκφράζουν και να αιτιολογούν τα συναισθήματα και τις προτιμήσεις τους για την επιλογή ρεπερτορίου από διάφορα μουσικά είδη, στιλ και πολιτισμούς	
5. Να αναπτύξουν στάσεις διά βίου τραγουδιστή	5.2	επιδιώκουν να παρακολουθούν παραστάσεις διαφόρων καλλιτεχνών - τραγουδιστών του τοπικού και διεθνούς μουσικού στερεώματος	<ul style="list-style-type: none"> φιλόμουσο και ενεργό κοινό (active audience)

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

5. Να αναπτύξουν διά βίου στάσεις μουσικού εκτελεστή

- 5.3 συνεργάζονται επιτυχώς με ερασιτέχνες ή επαγγελματίες του καλλιτεχνικού χώρου, επιδεικνύοντας σεβασμό προς όλες τις μουσικές πρακτικές και επιλογές
- Το καλλιτεχνικό προφίλ και η προσφορά των καλλιτεχνών με τους οποίους συνεργάζονται, π.χ. ο εκτίμηση προς τους/τις μουσικούς που συνέβαλαν στη δημιουργία ή/και την εξέλιξη της μουσικής πράξης ή/και δημιουργίας στην Κύπρο
 - Προϋποθέσεις αμοιβαίας επικοινωνίας και συντονισμός μεταξύ των εμπλεκομένων (βλ. Β4 Δ.Ε. 5.2 Εκτέλεσης)
 - Εύρυθμη λειτουργία καλλιτεχνικών χώρων

ΣΥΝΘΕΣΗ

3. Να αναπτύξουν δεξιότητες σύνθεσης

- 3.4 Διασκευάζουν υφιστάμενη σύνθεση για διαφορετικό όργανο ή συνδυασμό οργάνων
- Ποικιλία οριζόντιας και κάθετης πυκνότητας
 - Αντιθέσεις οργάνων: ψηλή και χαμηλή τονική
 - περιοχή
 - Δυνατότητες αντικατάστασης με όργανο ανάλογων χαρακτηριστικών (έκταση, ηχόχρωμα κ.λπ.)
 - Δυναμικές εναλλαγές
 - Μετρική μεταφορά – προσαρμογή
 - Στιλιστική μεταφορά – προσαρμογή

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Συνεχείς Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας

Σε συνέχεια των πιο πάνω, αναφέρονται τα εξής:

- **Οι ακόλουθοι Δείκτες Επάρκειας διδάσκονται παράλληλα με τους προαναφερθέντες** και λειτουργούν ως εργαλεία, στρατηγικές, τρόποι σκέψης, στάσεις και αξίες που χρειάζονται οι μαθητές και μαθήτριες σταδιακά να αποκτήσουν και συνεχώς να αναπτύσσουν για την απρόσκοπτη ανάπτυξη των μουσικών τους γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων, όπως περιγράφονται από τους ακόλουθους Δείκτες Επιτυχίας.

ΑΚΡΟΑΣΗ

Βαθμίδα 4 (Β' Γυμνασίου – Α' Λυκείου)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
	Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες
1. Να αναπτύξουν τις ακουστικές τους δεξιότητες , ως μια διαδικασία ακουστικής σκέψης	1.5 συσχετίζουν τον παραγόμενο ήχο με την παρτιτούρα του (γραφική και συμβατική) και οπτικοποιούν νοερά στο μυαλό τους την παρτιτούρα μιας μελωδίας που έχουν ακούσει	<ul style="list-style-type: none"> • Συμβατική παρτιτούρα <ul style="list-style-type: none"> ◦ Στοιχεία ευρωπαϊκής σημειογραφίας: πεντάγραμμο (γραμμές, διαστήματα), κλειδί του σολ, οπλισμός, μετρικός οπλισμός, μέτρο, διαστολές, διπλή διαστολή ◦ Αξίες, φθόγγοι, σημεία έκφρασης (βλ. Β4 Δ.Ε 2.1 Εκτέλεση) • Εσωτερική ακοή
3. Να ακολουθούν διαδικασίες ενεργητικής ακρόασης και να χρησιμοποιούν τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκομίζουν σε δικές τους εκτελέσεις και δημιουργίες	3.1 να εντοπίζουν τη σχέση μεταξύ των στοιχείων της μουσικής , χρησιμοποιώντας κατάλληλη μουσική ορολογία	<ul style="list-style-type: none"> • Η αλληλοεξάρτηση των κομβικών χαρακτηριστικών των στοιχείων της μουσικής • Ελληνική και ξένη μουσική ορολογία
4. Να αξιολογούν έργα άλλων συνθετών καθώς και δικά τους	4.1 σχολιάζουν κριτικά τη σύνθεση και εκτέλεση έργων άλλων μουσικών , διατυπώνοντας εμπεριστατωμένα και με σεβασμό την άποψή τους	<ul style="list-style-type: none"> • Κριτήρια αξιολόγησης (ποσοτικά και ποιοτικά), που αφορούν στα χαρακτηριστικά της εκτέλεσης και της σύνθεσης ενός έργου, π.χ. <ul style="list-style-type: none"> ◦ ορθότητα και ακρίβεια των στοιχείων της μουσικής ◦ συνέπεια και στιλιστική συνοχή στο μουσικό στιλ ◦ μουσικότητα (βλ. Β4, ΔΕ 2.1 Ακρόαση και 6.2 Σύνθεση) • Η προσφορά ενός έργου στην εξέλιξη της μουσικής • Περιγραφικός σχολιασμός, μουσικοκριτική • Έντυπη και ψηφιακή μουσική δημοσιογραφία: στήλη, άρθρο • Προσωπικές μουσικές προτιμήσεις

<p>5. Να αποκτήσουν θετικές διά βίου στάσεις ως ακροατές της μουσικής</p>	<p>5.2</p>	<p>απολαμβάνουν τις μουσικές της αρεσκείας τους σε ποικίλους χώρους και εκφάνσεις της ζωής τους, επιδεικνύοντας κατάλληλη συμπεριφορά</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η έντυπη και ψηφιακή δημοσιογραφία σχετικά με τη μουσική και τον πολιτισμό • Η ιστορικότητα των χώρων συναυλιών, το προφίλ τους, π.χ. αρχαιολογικός χώρος, μέγαρο πολιτισμού, γήπεδο • Η μουσική σε συναυλίες, φεστιβάλ και μουσικές εκδηλώσεις: θεσμοθετημένα και μη, τοπικά και διεθνή • Προσωπικά κριτήρια και προτιμήσεις (μουσικά και μη) και ακρόαση έργων • Κριτική ακρόασης έργου ως προς την εκτέλεση και σύνθεσή του (βλ. Β4, ΔΕ 4.1 Ακρόαση)
--	------------	--	---

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Βαθμίδα 4 (Β' Γυμνασίου – Α' Λυκείου)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ
		ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
	Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Άξεις
1. Να τραγουδούν με τεχνική επάρκεια ατομικά και σε ομάδες, ποικίλο ρεπερτόριο τραγουδιών.	<p>1.1 προετοιμάζουν το σώμα και τη φωνή τους για τραγούδι</p> <p>1.2 αναπνέουν διαφραγματικά ελέγχοντας και στηρίζοντας την αναπνοή τους</p> <p>1.3 τοποθετούν σωστά την φωνή και διευρύνουν σταδιακά την έκταση της φωνής τους</p> <p>1.4 χρησιμοποιούν κατάλληλη άρθρωση</p> <p>1.5 φροντίζουν για την υγεία της φωνής τους</p>	<p>Ορθή στάση του σώματος</p> <ul style="list-style-type: none"> χαλαρό σώμα, αποβολή της έντασης χέρια, πόδια, αυχένας στήριξη κέντρου βάρους στα πόδια σταθερή θέση, χωρίς περιπτές κινήσεις <p>Προετοιμασία προσώπου:</p> <ul style="list-style-type: none"> χαλάρωση μάσκας προσώπου και της κάτω γνάθου Ανατομία και φυσιολογία της φωνής (λάρυγγας, φωνητικές χορδές, διάφραγμα, φωνητικές κοιλότητες, τραγουδιστική φωνή κ.λπ.) μέσα από βιωματικές ασκήσεις <ul style="list-style-type: none"> Ενεργοποίηση του διαφράγματος Ενδυνάμωση διαφράγματος Συνειδητή διαφραγματική αναπνοή κατάλληλες αναπνοές, καθόλου σφίξιμο Εισπνοή από τη μύτη και στόμα και διοχέτευση του αέρα χαμηλά (εισροή αέρα στις βάσεις των πνευμόνων). Εκπνοή αργά και συνεχόμενα από το στόμα <ul style="list-style-type: none"> Προώθηση της φωνής στη μάσκα ανάπτυξη του εύρους της φωνής του/της κάθε μαθητή/μαθήτριας. Αντήχηση και όγκος Τονική ακρίβεια Φωνητική προθέρμανση <ul style="list-style-type: none"> κατάλληλο σχήμα στόματος ομοιογένεια φωνητών ευκρίνεια στα σύμφωνα (το τελικό -ν- ακούγεται την τελευταία στιγμή και το τελικό -ς- ακούγεται αμέσως πριν την έναρξη του επόμενου χρόνου) εκφορά λέξεων φράσεων σύμφωνα με το νοηματικό και μουσικό περιεχόμενο <ul style="list-style-type: none"> καλή χρήση των φωνητικών χορδών τεχνικές προστασίας φωνητικών χορδών-τρόπος ίασης
5. Να αναπτύξουν στάσεις διά βίου τραγουδιστή	5.1 απολαμβάνουν να τραγουδούν σε ποικίλες εκφάνσεις της ζωής τους (π.χ. γλέντι, πανηγύρι, πάρτι, συναυλία, χορωδία κ.λπ.)	<ul style="list-style-type: none"> νέες κυκλοφορίες φωνητικών έργων και τραγουδιών προσωπική δισκοθήκη (π.χ. ψηφιακή) οι λειτουργίες και η προσφορά της φωνητικής ερμηνείας πολιτιτότητα (αίσθημα του 'ανήκειν', ενεργός συμμετοχή, κ.λπ.)

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Βαθμίδα 4 (Β' Γυμνασίου – Α' Λυκείου)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ
		ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
	Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες
1. Να αναπτύξουν δεξιότητες εκτέλεσης, επιδεικνύοντας ενδιαφέρον στην ποιότητα του παραγόμενου ήχου και ενεργοποιώντας μουσικές τους ικανότητες	1.1 εκτελούν μουσικά όργανα, επιδεικνύοντας τεχνική επάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> • Συνδυασμός της εκτέλεσης με το τραγούδι <p>Όργανα, τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στο σχολείο, μέσα από πειραματισμό και εφαρμογή άτυπων διαδικασιών μάθησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χορδόφωνα • Μεμβρανόφωνα • Ιδιόφωνα • Αερόφωνα • Ηλεκτρόφωνα

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΣΥΝΘΕΣΗ

Βαθμίδα 4 (Β' Γυμνασίου – Α' Λυκείου)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ
		ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
	Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες
7. Να επιδιώκουν και να απολαμβάνουν δραστηριότητες αυτοσχεδιασμού και σύνθεσης διά βίου	7.4 Χρησιμοποιούν θέματα - προβλήματα που χρίζουν ευαισθητοποίησης στο τοπικό και παγκόσμιο κοινωνικό περιβάλλον ως ερέθισμα για μουσική δημιουργία	<ul style="list-style-type: none"> • Μουσική δημιουργία με αφορμή κοινωνικά γεγονότα • Επιδράσεις καλλιτεχνικής δημιουργίας στο παγκόσμιο γίγνεσθαι